

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 1Csp/160/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616217309
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Gargulová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:7616217309.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves sudkyňa JUDr. Jana Gargulová v spore žalobcu: X. C., H.. XX. X. XXXX, C. H.C. XXX/X, A., zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., Kuzmányho 29, Košice, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 35807598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, v konaní o zaplatenie 1 954,52 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 82,92 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 1. 10. 2016 až do zaplatenia a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

III. Žalovanému sa priznáva náhrada trov konania v pomere 91,52 %.

IV. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves rozhodol vo veci strán rozsudkom 1Csp/160/2016-171 zo dňa 14.9.2018.

2. Krajský súd v Košiciach uznesením 5Co/18/2019-228 zo dňa 22.3.2019 zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Poukázal na to, že z prehľadu úhrad jednotlivých splátok zo Zmluvy o úvere (č. I. 108 spisu) vyplýva, že žalobca plnil aj nad rámec žalovaným poskytnutého úveru, čo neumožňuje prijať záver, že išlo vôbec o plnenie (premlčaného) dlhu, nakoľko žalobca svoj dlh už riadne splnil.

3. Pri posudzovaní rozsahu, v akom vzniká povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie nie je rozhodujúca ujma, na čo poukazuje aj Š. Luby: „Nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia je závislý predovšetkým od miery obohatenia, a nie od ujmy druhej strany.“ Ustanovenie § 458 ods. 1 OZ výslovne ustanovuje, že obohatený musí vydať všetko, čo nadobudol bezdôvodným obohatením. Pri určovaní rozsahu vrátenia bezdôvodného obohatenia je teda irelevantné, čo zostalo obohatenému z toho, o čo sa bezdôvodne obohatil, ale rozhodujúce je to, o čo sa obohatil v čase získania prospechu (R 1/1979). Spolu s predmetom bezdôvodného obohatenia je taktiež povinný vydať aj úžitky, ktoré z neho získal. To však platí len vtedy, ak obohatený konal nedobromyseľne. Ak naturálna náhrada nie je možná, nastupuje subsidiárne restitutio in reluto, teda náhrada peňažná. Bezdôvodné obohatenie sa vydáva zásadne poškodenému - teda tomu, koho majetok bol bezdôvodným obohatením postihnutý (§ 456 OZ), a to tak fyzickej osobe, ako aj právnickej osobe.

4. Uviedol, že súd prvej inštancie pri posudzovaní predmetného úveru správne vychádzal zo spotrebiteľskej povahy právneho vzťahu sporových strán z úverovej zmluvy. Žalobca uplatňoval nárok

zo spotrebiteľskej zmluvy, kde na jednej strane vystupoval žalobca ako spotrebiteľ a na druhej strane žalovaný ako dodávateľ konajúca v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Bolo preto dôvodné na daný právny vzťah aplikovať právne normy spotrebiteľského práva, a to zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy ako lex specialis (ďalej len zákon č. 258/2001 Z.z.) a všeobecnú úpravu obsiahnutú v § 52 a nasl. OZ o spotrebiteľských zmluvách. Právna úprava definuje spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme (§ 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z.) a zmluvu o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Právna regulácia zákona o spotrebiteľských úveroch je špeciálnou úpravou zmluvy o úvere vytvorená predovšetkým s ohľadom na špecifiká týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Táto zmluva vzhľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 OZ). Z uvedených dôvodov správne postupoval súd prvej inštancie, ak na zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie normy obchodného práva.

5. Považoval za dôležité posúdiť, či predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere (ne)obsahuje všetky povinné náležitosti v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho by mohol byť úver bezúročný a bez poplatkov, nakoľko od jej posúdenia (v žalobe žalobca uvádza, že v zmluve o úvere absentuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) predmetného zákona) záleží, na akú sumu má žalobca titulom vydania bezdôvodného obohatenia nárok.

6. Uložil súdu prvej inštancie odstrániť nedostatky doterajšieho rozhodovania a vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, zabezpečiť si dostatočný skutkový podklad (zistenia) potrebný pre posúdenie obsahových náležitostí úverovej zmluvy podľa zák. č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase jej uzavretia a z hľadiska spotrebiteľského práva. Súd je povinný riadne a presvedčivo, v súlade so zákonom vyhodnotiť všetky skutočnosti a dôkazy, ktoré sú relevantné (právne významné) pre rozhodnutie o uplatnenom nároku, právne spor posúdiť podľa zodpovedajúcich právnych noriem, a to ust. § 52 a nasl. OZ, ako aj podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 451 a nasl. OZ o bezdôvodnom obohatení, § 107 ods. 1 a 2 OZ o premlčaní práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, a po opätovnom vyhodnotení všetkých dôkazov o žalobe znovu rozhodnúť a náležite toto rozhodnutie odôvodniť.

7. Súd doplnil dokazovanie v smere naznačenom Krajským súdom v Košiciach.

8. Predmetom tohto sporu je vydanie bezdôvodného obohatenia na tom základe, že že sporové strany dňa 11.7.2005 uzatvorili zmluvu o úvere č. XXXXXXX, na základe ktorej bola žalobcovi poskytnutá peňažná suma vo výške 531,10 €. Podľa názoru žalobcu je potrebné túto zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch pretože neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov. Žalobca však uvedením do omylu zo strany žalovaného uhradil na jeho účet z predmetnej zmluvy sumu vo výške 2.485,62 €, tzn. o 1.954,52 € viac než mal žalovaný nárok. V rozsahu tejto sumy tak došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného, ktoré žalobca požaduje vydať. Žalobca si zároveň uplatnil úrok z omeškania a právo na náhradu trov konania. K žalobe žalobca pripojil kópiu výzvy na vrátenie prijatého plnenia bez právneho dôvodu zo dňa 27.9.2016 adresovanú žalovanému, výpisy z predmetnej zmluvy z klientskej webovej zóny žalovaného a kópiu podobnej zmluvy.

9. Súd vo veci pôvodne rozhodol platobným rozkazom zo dňa 28.11.2016, voči ktorému podal žalovaný odpor, v ktorom uviedol, že v danom prípade je nesporné, že v súvislosti s predmetnou zmluvou o úvere sú žalobcom citované ustanovenia týkajúce sa zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľné. „Spornú“ zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto nie je na mieste vzťahovať na ňu výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka. Dňa 11.07.2005 uzatvoril žalovaný ako veriteľ so žalobcom ako dlžníkom Zmluvu o úvere č. XXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 531,10 EUR, ktorý sa zaviazal vrátiť zvýšený o príslušný poplatok vo výške 424,88 EUR. Podľa ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (platného v čase uzavretia zmluvy): „Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako

na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.“ Zmluva bola uzatvorená v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Obchodný zákonník uvádza, že explicitne uvedené zmluvy sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov jeho ustanoveniami, od ktorého sa nie je možné odchyliť, keďže ide o kogentné ustanovenie. Okrem iného nie je možné aplikovať ustanovenia, ktorými sa žalobca ohrádza, nakoľko zmluva bola uzatvorená v čase, keď podľa Obchodného zákonníka, sa zmluva považuje za absolútny obchod, a preto nie je možné na ňu aplikovať iné predpisy, ako Obchodný zákonník. Je to kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa dohodu strán o voľbe predpisu, ktorým sa budú ich ďalšie právne vzťahy riadiť. Keďže po vzájomnej dohode zmluvu uzatvorili podľa Obchodného zákonníka, aplikácia Občianskeho zákonníka, či iných zákonov, ktoré slúžia prioritne na ochranu spotrebiteľa je vylúčená. Právny poriadok Slovenskej republiky je založený na princípe zákazu retroaktivity. Žalobca by si mal byť vedomý, že ustanovenia čl. 6 ods. 1 a čl. 3 ods. 1 Smernice 93/13/EHS sa nevzťahujú na jeho prípad. Pravdepodobne šablónovito postavil svoje tvrdenia, v porovnaní s podobnými prípadmi sudcovskej praxe, avšak opierať sa o predpisy, ktorých účinnosť nadobudla dňa 1.1.2008, pričom zmluvu uzatvoril v roku 2006 nie je na mieste. Nie je možné použiť právny predpis do minulosti, a preto je nepochybné, že išlo o absolútny obchod podľa Obchodného zákonníka a právne vzťahy, ktoré zo zmluvy vzniknú sa usmernia daným zákonníkom.

10. V prípade postavenia žalovaného treba akcentovať jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu so žalobcom vstupoval. Argumentácia žalovaného v tomto smere je napokon v plnom súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora v oblasti práva na ochranu spotrebiteľa. Pri výklade pojmu spotrebiteľ je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovoľávať toho, že mala postavenie spotrebiteľa. Obdobne, pokiaľ spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom (alebo v tomto smere uvedie dodávateľa do omylu; per analogiam zamestnancom), je treba takúto obligáciu charakterizovať ako obchod, a nie spotrebiteľský záväzok, pretože je potrebné chrániť dodávateľovu dobrú vieru, pretože dobrá vieru je všeobecným princípom zmluvného práva. Žalovaný žalobcu riadne oboznámil so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, pričom žalobca pri podpise zmluvy o úvere prehlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom tejto zmluvy a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne potvrdil prevzatie zmluvy vrátane všeobecných podmienok. Všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, t.j. sú vytlačené na zadnej strane každého rovnopisu zmluvy o úvere. Vzhľadom na uvedené nie je možné zmluvu o úvere posudzovať ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a aj preto je žalovaný toho názoru, že predmetná zmluva o úvere nemusí obsahovať údaj RPMN, a preto sa neposudzuje ani ako bezúročná ani ako bez poplatkov.

11. Žalovaný poukázal na to, že pokiaľ sa týka Zákona o spotrebiteľských úveroch (zákona č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov) a povinnosti uvádzať RPMN, je notoriou, že do 31.12.2007 tento zákon obsahoval chybný vzorec na výpočet RPMN, čo povinnosť uvádzať tento údaj veľmi relativizuje. Okrem toho do RPMN sa nezahŕňali zmluvné sankcie (ani úrok z omeškania) a z poplatkov prichádzal do úvahy poplatok platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi v súvislosti s poskytnutím úveru (§ 2 písm. e)). Poplatok dojednaný v predmetnej zmluve o úvere takúto povahu nemá a nárok na jeho zaplatenie je prípadným neuvedením RPMN nedotknutý. Okrem toho, Zákon o spotrebiteľských úveroch sa vzťahoval na zmluvy o úvere až na základe jeho novelizácie účinnej od 01.01.2008 (§ 2 písm. a)). Žalovaný bol toho názoru, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva o úvere nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Poukázal na to, že k bezdôvodnému obohateniu nedošlo a akýkoľvek nárok na jeho vydanie podlieha zákonnej objektívnej premlčacej trojročnej lehote. Vydania bezdôvodného obohatenia sa žalobca v zmysle ustanovení zákona môže domáhať v subjektívnej (dvojročnej) lehote, teda od okamihu keď sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel. Žalovaný má za to, že táto lehota žalobcovi už márne uplynula. V žalobe absentujú skutočnosti rozhodujúce pre určenie začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Žalovaný zdôraznil, že pri premlčaní práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to kratšia subjektívna a dlhšia objektívna. Ich začiatok je upravený odlišne. Tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Žalovaný následne poukázal na to, že požadovaný nárok žalobcu sa stal premlčaný v subjektívnej aj objektívnej premlčacej

lehote. Objektívna premlčacia lehota u čiastok v sume 2443,02 €, posledná zo dňa 13.08.2012 uplynula dňa 13.08.2015, žaloba bola na súd podaná dňa 14.11.2016, t. j. splátky uhradené ku dňu 13.08.2012 vo výške 2443,02 € už sú premlčané.

12. Žalobca vo svojom vyjadrení k odporu žalovaného uviedol, že trvá na tom, že tento vzťah je vzťahom spotrebiteľským a teda na danú zmluvu sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Má za to, že právny názor žalovaného je absolútne nesprávny, a to z toho dôvodu, že už zo samotnej podstaty spotrebiteľského práva vyplýva, že právne predpisy určené na ochranu spotrebiteľa je nevyhnutné aplikovať vždy vtedy, ak ide o zmluvný vzťah uzavretý medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ak to samotný predpis nevyklučuje. Na predmetné vzťahy založené zmluvou o úvere je teda nevyhnutné uplatniť práve ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. V predmetnom prípade ide jednoznačne o vzťah spotrebiteľský, pretože žalobca nekonal v rámci svojho zamestnania, povolania či predmetu podnikania.

13. Podľa názoru žalobcu však v prejednávacom prípade nedošlo k uzavretiu zmluvy o úvere, ale došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka. V prípade predmetného vzťahu ide o zrejme reálnu zmluvu, nakoľko pri samotnom podpise došlo k odovzdaniu peňazí (pôžičky) - viď. 1. strana predmetnej zmluvy dole „Dlžník svojim vlastnoručným podpisom potvrdzuje prevzatie peňažnej hotovosti ...“. Aj napriek snahe žalovaného účelovo zaradiť tento vzťah pod režim obchodného zákonníka je nevyhnutné tento vzťah posúdiť bez ohľadu na označenie zmluvy podľa jej obsahu a nie formy, resp. nesprávne pomenovaného úkonu (zmluvy). Tento zmluvný vzťah tak v každom prípade treba subsumovať pod normy občianskeho práva.

14. Uviedol, že takmer každý odsek predmetnej zmluvy je nápadne, až krajne nevyvážený, postavený v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa a v danom prípade ide jednoznačne o spotrebiteľský vzťah medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovaným ako dodávateľom, nakoľko žalobca pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z tohto dôvodu predmetná zmluva o úvere mala obsahovať výšku RPMN, ktorú zákon o spotrebiteľských úveroch predpokladá ako obligatórnu náležitosť zmluvy o úvere a jej absenciu sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úverovej zmluvy. Je nevyhnutné poukázať na to, že je bežnou praxou žalovaného neuvádzať obligatórne náležitosti úverovej zmluvy vyžadované zákonom, ktorej účelom je vyhnúť sa aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch. Táto skutočnosť bola judikovaná množstvom rozhodnutí súdov SR a aj napriek tomu žalovaný naďalej túto prax využíva spolu s množstvom ďalších neprijateľných podmienok, tak aby získal čo najväčší finančný prospech a vyhol sa prísnyim požiadavkám právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa.

15. V prípade bezdôvodného obohatenia môže ísť o obohatenie nedbanlivostné alebo úmyselné. V prejednávacom prípade ide podľa názoru žalobcu o úmyselné bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, čo žalobca odôvodnil tým, že z výpisu z obchodného registra (orsr.sk) vyplýva, od ktorého dátumu žalovaný aktívne podniká v oblasti poskytovania úverov.

16. Zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platný a účinný od 1.10.2001 už od jeho prvej účinnosti obsahoval povinnosť uvedenú § 4 písm. g), a to uvádzať v zmluvách ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Predmetná zmluva bola uzavretá 11.07.2005- tzn. takmer po 4 rokoch podnikania v oblasti poskytovania úverov, kedy po celý čas platila zákonná, nevyvrátiteľná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutých úverov prípade absencie RPMN.

17. Aj v prípade, ak by sa neaplikoval zákon 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, tak ako to uvádza žalovaný vo svojom vyjadrení, podľa ustanovenie § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka umožňuje pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky, avšak aj v prípade, ak táto výška úrokov nie je priamo zákonom limitovaná, nemožno dohodnúť akúkoľvek výšku úrokov. Výška úrokov nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pričom podľa právnej teórie ako i praxe pôjde o takýto stav v prípade, ak dohodnuté úroky presiahnu úrokovú mieru poskytovanú peňažnými ústavami v čase uzavretia dohody. Odmena na úrovni 80 % ročne je v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Akýkoľvek výklad, podľa ktorého ak nebankový subjekt, ktorý dlhodobo extrémne nadsadzuje úroky ako odplatu vo formulárových zmluvách (ktoré sám pripravuje) nekoná úmyselne protizákonne by viedol k nelegitímnej ochrane silnejšej zmluvnej strany. Vychádzajúc z ustálenej praxe súdov je potrebné považovať dohodu

o výške odplaty v miere 80 % ročne z poskytnutých finančných prostriedkov za dohodu, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Ide o skutočnosť všeobecne známu už bežnému občanovi, a preto nemožno pochybovať o vedomosti a teda o jednoznačnom „úmysle“ profesionála - podnikateľa v oblasti poskytovania pôžičiek.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bol žalobca toho názoru, že v predmetnom spore ide o vzťah spotrebiteľský a subjektívna lehota na uplatnenie si nároku žalobcu voči žalovanému neuplynula. Mal za to, že žalovaný nijakým spôsobom vo svojom vyjadrení nepreukázal, že od momentu, keď sa žalobca dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom kto sa na jeho úkor obohatil, do momentu podania jeho návrhu na začatie konania v predmetnej veci márne uplynula 2 ročná subjektívna lehota. Žalovaný konštatuje, že nárok žalobcu je premlčaný v subjektívnej aj objektívnej lehote, pričom nijako nezodôvodňuje na základe akých skutočností má za preukázané, že od doby kedy sa žalobca dozvedel o tom kto sa na jeho úkor obohatil do doby uplatnenia si jeho práva na súde uplynula subjektívna lehota 2 rokov. Žalovaný pritom neuviedol dátum, kedy sa žalobca podľa neho mal údajne dozvedieť o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa takto na jeho úkor obohatil. Žalobca odmietol tvrdenia žalovaného, a zároveň poukázal na to, že tieto nie sú ničím podložené, a teda žalovaný vznesenú námietku premlčania riadne neodôvodnil a nepodložil relevantnými dôkazmi, pričom dôkazné bremeno v tomto prípade spočíva práve na jeho strane. Žalobca zároveň prehlásil, že o tom, že sa na jeho úkor niekto obohatil, resp. že tým kto sa na jeho úkor obohatil je žalovaný, sa dozvedel od svojho právneho zástupcu pred podaním návrhu. Žalobca má preto za preukázané, že si svoje právo voči žalovanému uplatnil v 2 ročnej subjektívnej dobe. Skorší dátum zistenia existencie bezdôvodného obohatenia žalobcom na strane žalovaného nebol žalovaným nijako preukázaný. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná (preukázaná), a nie len predpokladaná vedomosť. Skutočná vedomosť je taká, kedy sa žalobca dozvedel také skutočnosti, ktoré mu umožnia uplatniť právo žalobou na súde.

19. Súd vo veci nariadil pojednávanie dňa 16.5.2018, na ktorom žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že v prípade predmetnej uzavretej zmluvy ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa vzťahuje Zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, čo je odôvodnené tým, že žalobca uzatváral predmetnú zmluvu za účelom uspokojenie súkromných potrieb, nie za účelom výkonu povolania, podnikania alebo inej zárobkovej činnosti. Použitie ustanovenia Obch. zákonníka tak, ako to uvádza žalovaný je na prejednávanej prípad vylúčené. Poukázal na § 52 OZ, v zmysle ktorého v prípade pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu lehotu na prejednávanej prípad je potrebné aplikovať režim úmyselného bezdôvodného obohatenia, a teda 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu, čo žalobca odôvodnil tým, že v prejednávanom prípade musí byť daný minimálne nepriamy úmysel získať bezdôvodné obohatenie nakoľko žalovaný už od roku 2001, odkedy pôsobí na finančnom trhu, uzatvára permanentne so svojimi klientmi zmluvy, ktoré nespĺňajú náležitosti v zmysle príslušných právnych predpisov a ktoré z pohľadu úrokov hraničia až s úžerou. Uvedené skutočnosti boli už v minulosti judikované azda v 1000-kach rozhodnutiach súdov SR, pričom ani po tak dlhej dobe 18-tich rokoch pôsobenia na finančnom trhu si svoje zmluvy žalovaný nezosúladiť s právnym poriadkom SR. Z uvedeného je zrejmé, že musel vedieť, že takými zmluvami sa bezdôvodne obohacuje, pričom keďže svoje zmluvy napriek uvedenému si neupravil musí byť uzrozumený minimálne s tým, že týmito zmluvami požaduje od svojich klientov plnenia, na ktoré nemá nárok. Čo sa týka subjektívnej premlčacej doby žalobca poukázal na to, že táto v prejednávanom prípade takisto nemohla uplynúť, nakoľko žalobca sa reálne dozvedel o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a že tým, kto sa bezdôvodne obohatil je žalovaný až na prvej porade so svojim právnym zástupcom, ktorého vyhľadal za účelom usporiadania si svojich záväzkov a kedy ho právny zástupca oboznámil s jednotlivými možnosťami uplatnenia si svojich práv. Zároveň v ten istý deň (dátum udelenia plej moci) tak začala plynúť subjektívna premlčacia doba na uplatnenie si nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom do podania žaloby ubehlo len niekoľko dní. V zmysle uvedeného tak nárok žalobcu nie je možné považovať za premlčaný a to ani v subjektívnej ani objektívnej premlčacej dobe.

20. Podľa § 100 ods. 1,2,3 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. (2) Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než

zabezpečená pohľadávka. (3) Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

21. Podľa § 107 ods. 1, 2 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. (2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

22. Podľa § 451 ods. 1,2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

23. V danom prípade sa jedná o majetkový prospech na strane žalovaného získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý tu síce spočiatku existoval, ale potom dodatočne odpadol, a to v dôsledku toho, že súd skonštatoval, že úver poskytnutý žalovaným v prospech žalobcu je bez úrokov a bez poplatkov, preto táto časť prijatého plnenia (vo vzťahu k úrokom a poplatkom) predstavuje bezdôvodné obohatenie.

24. Žalovaná strana v rámci procesnej obrany vznesla námietku premlčania uplatňovaného nároku z dôvodu uplynutia premlčacej lehoty s poukazom na to, že požadovaný nárok žalobcu sa stal premlčaný v subjektívnej aj objektívnej premlčacej lehote. Objektívna premlčacia lehota u čiastok v sume 2443,02 €, posledná zo dňa 13.8.2012 uplynula dňa 13.8.2015 a žaloba na súde bola podaná dňa 14.11.2016, t. j. splátky uhradené ku dňu 13.8.2012 vo výške 2443,02 € sú už premlčané.

25. Žalovaný predložil súdu zmluvu zo dňa 11.7.2005 a prehľad splátok zo zmluvy o úvere č. 7151759. 26. Z týchto listín mal súd preukázané, že dňa 11.7.2005 bola medzi stranami sporu uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 16 000 Sk (531,10 eur) a žalobca sa zaviazal žalovanému zaplatiť túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 12 800 Sk (424,88 eur), t.j. 28 800 Sk (955,98 eur). Žalobca sa zaviazal dlžnú sumu zaplatiť v 10-tich mesačných splátkach po 2 880 Sk (95,60 eur) počnúc dňom 8. 8. 2005, t. j. do 7. 6. 2006. V zmluve absentuje akýkoľvek údaj o RPMN.

27. Podľa prehľad splátok zo zmluvy o úvere č. 7151759 z čl. 66 žalobca za obdobie od 31.8.2005 do 24.8.2017 zaplatil žalovanému celkovo 2 5006,02 eur.

28. Splatnosť poslednej splátky z tohto úveru nastala dňom 8.6.2006.

29. V danom prípade ide o spotrebiteľský úver, ktorý je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch.

30. Podľa § 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

31. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

32. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. účinného ku dňu 11.7.2005 zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

33. Podľa § 4 ods. 2 písm. g) cit. zák. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov, ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

34. Pokiaľ sa týka ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) súd poukazuje na rozsudok z 20. septembra 2018 vo veci C-448/17 - EOS KSI Slovensko, s.r.o., proti Jánovi Dankovi a Margite Dankovej najmä na bod 68 - ak zmluva o spotrebiteľskom úvere jednak neuvádza RPMN a obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto RPMN, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, a jednak neuvádza úrokovú sadzbu, takáto okolnosť je rozhodujúcim prvkom v rámci analýzy dotknutého vnútroštátneho súdu v súvislosti s otázkou, či je podmienka uvedenej zmluvy týkajúca sa nákladov úveru vypracovaná jasne a zrozumiteľne.

35. Súd preto vychádzal zo záveru, že v zmluve nie je uvedené RPMN.

36. Je nesporné, že medzi stranami sporu bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému sumu 16 000,- Sk (531,10 eur), ktorá však nespĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 4 ods. 2 písm. h) , t.j. absentuje uvedenie hodnoty ročnej percentuálnej miery, preto s poukazom na § 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch súd vyhodnotil pre absenciu tejto zákonnej náležitosti poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov a povinnosťou žalovaného tak bolo zaplatiť žalobcovi len rozdiel medzi poskytnutým úverom a celkovou sumou, ktorú žalovaný žalobcovi zaplatil.

37. Vzhľadom na to, že súd mal preukázané, že z poskytnutého úveru 531,10 eur žalovaný zaplatil v prospech žalobcu sumu podstatne vyššiu sumu - 2506,02 eur, vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie rozdielu medzi preplatenou sumou a sumou vo výške poskytnutého úveru, t.j. 531,10 eur.

38. V prípade, ak by žalovaný nevzniesol námietku premlčania, súd by priznal žalobcovi tento rozdiel.

39. Premlčanie definujeme ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie námietky premlčania znamená, že súd nemôže premlčané právo priznať. Ani uplatnením námietky premlčania právo nezaniká, a preto povinný subjekt môže aj po uplynutí premlčacej lehoty a po vznesení námietky premlčania dobrovoľne svoj dlh plniť- komentár k ustanoveniu § 100 OZ.

40. Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil - § 107 ods. 1 OZ. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j., keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a osobe obohateného a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. Oprávnený sa dozvie o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil (§ 107 ods. 1 OZ), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie - viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 67/2017.

41. O tom, kto sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, vyplýva zo samotnej zmluvy, kde je plne špecifikovaný oprávnený subjekt pre jednotlivé plnenia, t.j. žalovaný a v prospech koho žalobkyňa jednotlivé splátky poskytovala.

42. Podľa § 2 zák. č. 1/1993 Z.z. o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

43. O skutočnostiach rozsahu bezdôvodného obohatenia sa žalobca dozvedel sa v okamihu preplatenia sumy, ktorú žalovanému zaplatil, t. j. po úhrade 9. splátky dňa 14.11.2007 vychádzajúc pritom z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g) zák. č. 258/2001, v zmysle ktorého pre absenciu RPMN sa úver považuje za bez úrokov a bez poplatkov.

44. O tom, kedy tomu tak malo nastať, mal žalobkyňa vedomosť podľa predloženého splátkového kalendára (č.l. 66) spisu a stalo sa tak po úhrade 9. splátky ku dňu 14.11.2007 (suma 557,66 eur).

45. Žalobu na súde žalobca podal dňa 14.11.2016, pričom subjektívna 2-ročná premlčacia lehota uplynula najneskôr 14.11.2009.

46. Avšak od 3.2.2016 do 24.8.2017 žalobca zaplatil v prospech žalovaného sumu 82,92 eur (splátky č. 38-45), ktoré však premlčané nie sú.

47. Reálne to znamená, že v dôsledku vznesenia námietky premlčania žalovaným, súd už nemohol žalobcovi priznať ním uplatnenú plnú sumu, len 82,92 eur, a preto žalobu v prevyšujúcej časti ako neodôvodnenú zamietol.

48. Z priznanej sumy súd priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania s poukazom na ustanovenie § 517 ods. 1 OZ s použitím § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

49. Pre úplnosť súd dodáva, že žalovaný vo svojom odpore namietal miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Spišská Nová Ves v zmysle ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý však od 1. 7. 2016 bol nahradený Civilným sporovým poriadkom. S poukazom na ustanovenie § 19 písm. c) CSP preto táto námietka neobstojí. Taktiež žalovaný namietol, že zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto nie je na mieste vzťahovať na ňu výlučné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Ani s touto námietkou sa súd nestotožnil a poukazuje na to, že síce zmluva medzi stranami sporu bola uzatváraná v zmysle § 497 a nasl. Obch. zákonníka, žalobca ju však uzatváral ako fyzická osoba - občan, o čom svedčí tá skutočnosť, že žalobca bol identifikovaný svojím rodným číslom, nie IČO-m.

50. Z týchto dôvodov rozhodol súd tak, ako to vyslovil vo výrokovej časti rozsudku.

51. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

52. O trovách konania súd rozhodol podľa vyššie citovaného § 255 ods. 1 C.s.p.

53. Pomer úspechu žalobcu bol 4,24%, pomer jeho neúspechu - t. j. úspechu žalovaného bol 95,76%, preto súd priznal žalovanému právo na náhradu trov konania v pomere tohto rozdielu, t. j. 91,52%

54. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní v 3 vyhotoveniach od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP (viď. vyššie), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.